

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1924 február hó 28.

Felolós szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ARA:
600
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 8000 korona, külföldre 16000 korona.

Debreczen.
XXII. évf. 49. szám.

Horváth Zoltán leleplezése a debreceni választásról

„Felhívom az alkalmazottakat, hogy a petíciót aláírni el ne mulasszák!”

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés mai ülésének végén Horváth Zoltán interpellációt terjesztett elő a debreceni képviselőválasztás dőlgában. Elmondta, hogy a Debrecen harmadik választókerületében február 15-én és 16-án lefolyt pótválasztás alkalmával a hivatalos terror működött.

A Máv. gépjavitó műhely munkásait két-három napra elküldték a vonalra.

természetesen azokat, akik a harmadik kerületben voltak választók. Ők azonban a kereskedelmi miniszterhez fordultak orvoslásért, de úgy látszik, hogy táviratok nem érkezhettek meg a kereskedelemügyi miniszterhez, mert eddig nem kaptak rá választ. A vonalra való kirendelést valami Kabay nevű ur végezte. A választás idején abban a szavazó körzetben, amelyet Kolóniának neveznek és a Homokkerten, szóval abban a két körzetben, a melyet vasutasok laknak, a szavazatszedő küldöttségi elnökök Kabay gépjavitó műhelyiönök és az állomásfőnök voltak. A vasutasok között azt a hirt terjesztették, hogy ezek majd figyelemmel kísérik szavazatukat, sőt azt is, hogy átlátszó a boríték és a szavazatszedő küldöttségi elnökök tudni fogják, hogy kire szavaznak, szóval: ezeket a választókat teljesen presszionálták.

Már a pótválasztás előtt petíciót írtak alá s a választás után a debreceni üzletvezetőség Pogány aláírással a következő leiratot intézte az állomásfőnökhöz (olvassa):

Állomásfőnök. Debrecen.

Hívja fel a III. választókerületben alkalmazottakat, hogy a város háza első emeletén levő helyiségben a petíciót aláírni el ne mulasszák.

Az állomásfőnök hirdeményt készített a leiratról s azt a következő kommentárral függesztette ki az állomásra:

Erdőhegyi Lajos: Okos fiu!

Horváth Zoltán (olvassa): Hirdetmény. Az üzletvezetőség távirata alapján felhívom a III. kerületben lakó alkalmazottakat, hogy a város háza első emeletén levő helyiségben a petíciót aláírni el ne mulasszák.

Állomásfőnök.

Hegymegi Kiss Pál: Most már csak egy parlamenti vizsgáló bizottság kell hozzá!

Bródy Aladár: Ezt nem is a kormánypart csinálta!

Horváth Zoltán: Nem is az ellenzék, hanem

a Magoss-párt, amely igen közel áll a kormányhoz.

Nem elég az a botrány, hogy az üzletvezetőség táviratot adott le, hogy

az állomásfőnökség hívja fel az alkalmazottakat a petíció aláírására, hanem a városháza első emeleti szobájába beültetett egy magasrangú MÁV tisztviselőt, ellenőrizni, hogy a vasutasok tényleg aláírják-e a petíciót. (Nagy zaj.)

Pikler Emil: Ez még Nicaraguában sem történhetne meg!

Szakács Andor: Hol a belügyminiszter?

Horváth Zoltán: Ezt a dolgot nem személyek figyelembevételével kell mérlegelni; mellékes, hogy akár a keresztényszocialista párt, akár a fajvédők...

Petőváczy Gyula: Nem a fajvédők csinálták! A Magoss-párt csinálta!

Fegyelmi Győrffy őrnagy-hadbíró ellen

Csáky honvédelmi miniszter nyilatkozata — A hadbíróát helyezték

Budapesti tudósítónk jelenti: Pikler Emil nemzetgyűlési képviselő ma délelőtt felkereste Csáky Károly gróf honvédelmi miniszterét és tőle az ismeretes Győrffy-ügyrel kapcsolatban felvilágosításokat kért. A honvédelmi miniszter kifejezte, hogy a Győrffy-ügyben elfoglalt álláspontját méltányolja és helyesli. Győrffy őrnagy-hadbíró nyilatkozatát elítéli és ellene a fegyelmi eljárást megindította. Addig is, amíg a fegyelmi eljárás véget ér, Győrffy hadbíró a győri katonai törvényszékhez osztotta be.

„A hadseregben nem szabad politizálni!”

A nemzetgyűlés folyosóján élénk diskusszió tárgya volt ma is a Pikler-Győrffy ügy. Amikor a fajvédők képviselői megkérdezték, hogy gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter azonosítja magát Pikler Emil szocialdemokrata képviselő álláspontjával, nagy megütközéssel tárgyalták az eseményt.

— Ez nyílt hadüzenet. — mondta Eckhardt Tibor.

Ezután Eckhardt Tibor, Lendvai István és még több fajvédő képviselő Csáky honvédelmi miniszterhez siettek. A miniszter teljes nyugalommal válaszolt a kérdésekre:

Ujabb interpelláció Albrecht főherceg debreceni látogatásáról

Budapest, február 27. A nemzetgyűlés mai ülésének megnyitása után felolvasták az összerfírhethetlenségű ítélobizottság ítéletét, amely szerint Ketschl Richárd ügyében összerfírhethetlenség nem forog fenn.

Az indítványok között szerepel Pakors József indítványa, hogy a parlament küldjön ki bizottságot annak megvizsgálására, hogy február 15-én és az ezt követő napon, amikor az értékpapírok árfolyama hirtelen magasra szökött, kik adták el nagyobb mennyiségben a lóniszemű közönség

Rassay Károly: Gázság, akárki csinálta!

Larkas István: Azért megy tonkre az államvasut, mert politizál!

Szakács Andor: Fegyhbűntetést kell ezekre kiszabni! (Hosszantartó nagy zaj.)

Horváth Zoltán: Ha az alkotmányos érzésnek csak egy szikrája él bennünk, akkor ezt nem tűrhetjük. Önöknek ép úgy el kell ítélniök ezt, mint nekünk, önöknek ép úgy követelniök kell az elégtételt, mint nekünk, ha nem követelik ezeknek az egyéneknek megbűntetését, akkor engedjék meg, hogy alkotmányos érzésüket kétségbevonjam. Ne gondolják azt, hogy önök lesznek mindig a hatalom birtokában! Előterjeszti interpellációját: hajlandó-e a kereskedelemügyi miniszter a fegyelmi vizsgálatot elrendelni azok ellen, akik az ismeretett rendeletet kiadták és végrehajtották és hajlandó-e méltó büntetést kiszabni rájuk?

Az interpellációt kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

— Mondjátok meg őszintén, láttatok-e már katonát, akijől tőrhető volna, hogy politikai álláspontot foglaljon el.

Lendvai erre közbevetette, hogy Győrffy László őrnagy-hadbíró nem politikai nyilatkozatot tett. Eckhardt Tibor élesen fakadt ki:

— Az ország és világ előtt kijelentem, hogy aki nacionalista és tisztességes ember, az ebben az országban utolsó kutya. Ha Győrffy őrnagy-hadbíró nem a zsidók ellen nyilatkozott volna, akkor már utódjáról lehetne szó a honvédelmi miniszteri székben.

A honvédelmi miniszter a következőket válaszolta:

— Megengedem, hogy az utódom lehetne, de amíg én a honvédelmi miniszteri székben ülök, addig semmi esetre sem tűröm, hogy a hadseregben valaki politizáljon, mert a hadsereget csak úgy lehet fegyvelemben tartani, ha távol tartjuk a politikától.

Lendvai Prónay Pálra terelte a szót. Csáky Károly a következőket mondta Prónayról:

— Minden józan ember, aki Prónay Pál eszekevéseit figyelemmel kíséri, megállapítja, hogy Prónay nem olyan gondolkodású ember, akít a hadseregben alkalmazni lehetne.

megkárosításával értékpapírokat. Az interpellációs könyv felolvasása után ráérték

a kisebbségi nyelveknek a köznvatalokban való használatáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Mokcsai Zoltán elfogadja a javaslatot. Szeretné, ha példánkat az utódlamok is követnék saját kisebbségekkel szemben. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy a magyarság beolvastása minden utódlalamban igen erős útemben halad előre. A Felvidéken el-

nyomják a magyarokat, a szlovákság mindenütt vezetőszerpéhez jut. A cseh nyelvtörvény, amely a kisebbségi nyelv használatát mindazonok a helyeken megengedi, ahol az arányszám 20 százalékot meghaladja, mindenütt kijátszák. Egy körrendelet a hivatalnokoknak még szolgálaton kívül is megtiltja, hogy magyarul beszéljenek. Irodalmi, gazdasági és kulturális terem is elnyomják a magyarságot és letartóztatásokkal félemlítik meg. A szerbek egy lépést sem maradnak nátra a magyarság üldözésében. Ezek elvették a katolikusoktól a kegyes alapítványokat, a katolikus és református iskolákat bezárták, a tanítókat kiutasították, a szinészeket nem tűrik meg. Az oláhok is el akarják oláhosítani a magyarokat. Az elszakított részekben élő testvéreink számára legalább azt a jogot követeljük, amit a trianoni szerződés parancsol.

A világ legsúlyosabb igazságtalansága

Knaller Győző: A trianoni béke, a mely Magyarország kétharmad részét elrabolta, a világ legsúlyosabb igazságtalansága. Egyetért az előtte szólóval abban, hogy az utódlalom nem ismerik a trianoni szerződésből folyó kötelezettségeket s a kisebbségeket mindenütt elnyomják. De figyelmezteti a kormányt arra, hogy amennyiben az utódlalomban szenvedő magyarok súlyos helyzetén javítani akar, akkor elsősorban itt kell jogrendet és demokráciát teremteni. A nemzetiségi kérdést az 1868: XLIV. törvény rendezte, de ezt a törvényt nem tartották be. A háboru előtt a közigazgatás részéről a nemzetiségek üldözéseknak voltak kitéve.

Felkiáltások a kormányparton: Meszeszed!

Knaller Győző: A közigazgatás a magyar népet is üldözte.

Propper Sándor: Nekik csak Francia Kiss Mihály a jó magyar ember!

Knaller Győző: A magyarországi németek hazafiasságát a soproni polgárság bizonyította be legjobban. A javaslatot nem fogadja el.

Láng János a javaslat mellett szólal fel. Rothenstein Mór ellene.

Szakács Andor rámutat arra, hogy Kossuth Lajos olyan alkotmányt dolgozott ki, amely teljes szabadságot biztosított a kisebbségeknek s ugyan-azt tartalmazza az 1867-iki alkotmány is. Javasolja, hogy a cimben és az első szakaszban kifejezésre juttassák azt, hogy a törvényt csak az 1868-iki törvény kiegészítése.

A vitát ezután megszakították s áttértek az interpellációkra.

Prónay nem tagja a hadseregnek

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter válaszolt Kiss Menyhértnek Prónay Pál becsületsértési pörében minap előterjesztett interpellációjára. Mivel Prónay felhívása nem jogosult, az ítéletet nem is kellett kikézesíteni.

Kiss Menyhért kifogásolja, hogy a miniszter nem adott választ arra a kérdésre, hogy ha Prónay nem tagja a hadseregnek, miért indították ellene a hadbírószágon eljárás.

Csáky Károly honvédelmi miniszter: Erre a kérdésre megadta már a választ, amikor Szilágyi Lajos interpellációjára válaszolt. Nem szokás kérdőzni a hadseregnek. Abban az időben, amikor az esetek lejátszódtak, Prónay átmeneti állománybeli tiszt volt. Ha tehát ő becsületsértést követett el, akkor ezt csak a hadbírószágon tárgyalhatia.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Várali Dániel a vasut munkások fizetésrendezése ügyében interpellál.

A drágaság ügyében

Kóhly Anna: A közszükséglet cikkének ára rohamosan emelkedik, a hely-

zet törhetetlen, már a gyermekek és aggok is kénytelenek munkába állani minden törvény ellenére. Miért van a kormány a helyén ha nem tud segíteni?

Ehn Kálmán: Tessék tanácsot adni! Erre a közbeszólásra az egész szocialdemokrata párt felzudul.

Klárk Ferenc: Ott vannak a kormányfőtanácsosok!

Rothstein Mór: Amikor Zalaegerszegről jött, rossz tanácsokat adott!

Ehn Kálmán: Értetek is maguk ahhoz!

Felkiáltások: Az ellenzéknek nem hívatása a tanácsadás!

Kéthy Anna: Bécsben a munkások a magyarországi bérek háromszorosát kapják, holott az élelmiszer-árak egy nívón vannak. A megélhetési viszonyok mélyen az aranyparitás alatt állnak.

Kuna P. András valamit közbeszól.

Szedes Ferenc: Kuna P. is az aranyparitás alatt van! (Nagy derültség.)

Kéthy Anna: Hadik gróf is hibázta az élelmiszeri politikát és azt mondta, hogy amerikai hus és zsír behozatalával le lehet törni a magas árakat. Megfelelő intézkedéseket sürget a drágaság letörésére, a gabona-export beszüntetésére és a bérrendezésre.

Albrecht főherceg debreceni látogatása

Horváth Zoltán a Habsburg-propaganda ügyében interpellált. A volt királyi hercegekkel most is, mint a Habsburg-ház tagjaival bántak. Most egy hivatalos aktust hoz a Ház elé, melyről Hegyemegi Kiss Pál már megemlékezett: Habsburg Albrecht ur debreceni látogatását.

Farkas István: Kenyér kell ide, nem király!

Horváth Zoltán ezután leírja a debreceni fogadtatás külsőségeit. A pályaudvaron ott voltak a legfontosabb polgári és katonai hatóságok képviselői, akik Habsburg Albrecht urat úgy fogadták, mint a királyt. Kiséretében volt Petry Pál államtitkár és egy kultuszminiszeri tanácsos.

A belügyminiszter és az igazságügyminiszter igyekezett az egész ügyet úgy tüntetni fel, mint társadalmi fogadtatást. Nem így a honvédelmi miniszter. Az ő tévedése mellett azonban nem mehet el szó nélkül, mert közjogi tévedésben van. A honvédelmi miniszter azt a kijelentést tette, hogy amíg ő lesz a honvédelmi miniszter, addig a királyi hercegeket elismeri, mert az a szolgálati szabályzatban van lefektetve. Kérdi, hol volt ez a szolgálati szabályzat Budaórsnél, Tihanynál és amikor a királyt, a koronás királyt kiadták ellenségeinknek? Hol volt a szolgálati szabályzat akkor, amikor a királyra lövtek. A volt királyi herceg itt tartózkodásán éppen nem emelnek kifogást, de nem tűrik azt, hogy kiváltságokat élvezhessenek.

A katonai szolgálati szabályzat elvételében van a magyar közjoggal és a detronizációs törvénnyel. Ezt az álláspontot nem lehet fenntartani. Interpellációjában kérde: tudja-e a kormány, hogy Habsburg Albrecht urat Debrecenben katonai pompával fogadták, hogy Csáky honvédelmi miniszter kijelentette, hogy amíg van királyi család, addig annak tagjai részére katonai fogadtatás jár, tagjai részére katonai fogadtatás jár. Kérdi, hajlandó-e a kormány a Habsburg-propagandát megszüntetni s hajlandó-e a honvédelmi miniszter kijelentését rektifikálni, vagy lemondani?

Az interpellációt kiadják a minisztereknek.

Zsirkai János a szombathelyi textilcsalás ügyében interpellál. Kifogásolja, hogy amíg egyrészt keztyűs kézzel bántak a nagy csempészekkel, másrészt kismembereket, akik tojást akartak átvinni a határon, súlyos pénzbírságra és elzárásra ítélik. Szlávics Magda 16 éves parasztleány 16 tojást

vitt a kötélben, amikor a pénzügyőr rászólt. Ugy látszik nem hallotta a felszólítást, mert nem állott meg és erre a pénzügyőr rálépett. Kórházba vitték, ahol vérmegezésben meghalt. Szigorú vizsgálatot követel.

Az interpellációt kiadják a pénzügyminiszternek.

Pótlakbér lesz februárra

Pakots József: A kormány eddigi intézkedései csak növelték a drágaságot. Kérdi a kereskedelmi minisztert, hajlandó-e a Mávnál a tarifamelésnek gátat vetni. Kérdi a népjóléti minisztert igaz-e az, hogy 1924. május elsején fel akarja szabályítani a lakásokat és szorzószámot akar megállapítani a lakbérek tekintetében?

Vass József népjóléti miniszter: Nem áll az, hogy a miniszterium fel akarja szabályítani a lakásokat, hogy új szorzószámot állapítana meg a lakbérekre vonatkozólag. A lakásrendelet alapelveit változtatás nélkül akarják megtartani. Az alaprendelet kimondja,

hogy a korona romlását a lakbérek tekintetében figyelembe kell venni, tehát nem lakbérrelésről van szó, hanem a februárra kifizetett lakbérnek egy pótlékkal való kiegészítéséről. A pótlékot a február végén, vagy március elején megjelenő rendelet szabályozza.

Nem tartja lehetségesnek a lakások költöztetését hosszabb időre. Annára nem lehet elmenni a költöztetésben, hogy a szegény ember zsebet védeve a háztulajdonosok romlását idézzük elő. Másban azonban szükséges lesz a lakáskérdés egész komplexumának az átdolgozása, de nem a felszabályítás, hanem a lakbérek újabb szabályozása szempontjából. Az aranyparitás egy bizonyos része az, amely kell, hogy szemünk előtt lebegjen az ügy rendezésénél.

Pakots József: A miniszter válasza nem nyugtatja meg teljes egészében, de mégis tudomásul veszi.

A Ház is tudomásul veszi a választ. Az ülés 7 óra után ért véget.

Támogatta-e Ugron ifj. Magoss Györgyöt

Válasz egy helyreigazítást kérő levélre

Ma este 7 óra tájban egy városi hajdu jelent meg szerkesztőségünkben és átadott szerkesztőnknek egy városi borítékba helyezett levelet, amelyben ifj. dr. Magoss György az „Ugron nem irt korteslevelet Debrecenbe” című mai közleményünk helyreigazítását kéri, előírva a helyreigazítás szövegét, továbbá azt, hogy még a holnapi, vagyis a csütörtöki számban közöljük a helyreigazítást és ugyanazon a helyen, ahol a helyreigazítást kért közlemény megjelent.

Ifj. dr. Magoss György kérésének teljesítését megtagadjuk, mert:

1. Az 1914. XIV. t.-c. 20. §-a a helyreigazítás kövételének jogát csupán annak adja meg, akiről valamely hírlapi közlemény nyilván vagy burkolatlan valódat állított. Mai közleményünk ifj. dr. Magoss Györgyről egyáltalában semmi sem állított, ifj. dr. Magoss György tehát helyreigazítást nem kérhet. Ezen nem változtatna az a körülmény sem, hogy ifj. dr. Magoss György szerint a közlemény látszólag az ő pártja ellen, de burkolatlan ő ellene irányult, mert közleményünk világosan a Magoss-párt vezéréiről beszélt, ezek nevében pedig a Sajtótörvény szerint ifj. dr. Magoss György a helyreigazítás jogát nem gyakorolhatja.

2. Az ifj. dr. Magoss György által beküldött helyreigazító közlemény a Sajtótörvény 20. §-ának nem felel meg. E szakasz szerint ugyanis a helyreigazító nyilatkozat csak ténybeli kijelentéseket, vagy a tényállásokra vonatkozó egyszerű cáfolatot tartalmazhat, míg a hozzánk beküldött nyilatkozat nem ilyen.

3. Nem írhatja elő ifj. dr. Magoss György, hogy még a holnapi számban közöljük a helyreigazítást, hiszen a Sajtótörvény 20. szakasza szerint a nyilatkozat kézhezvétele után legkészebb, vagy közvetlenül ezután megjelenő számban köteles a szerkesztő a helyreigazítást közlőtenni, tehát ha egyébként közlésre alkalmasnak találók a nyilatkozatot, akkor is jönnék lenne azt a pénteki számban közölni.

A közönség tájékoztatása végett az alábbiakat tartjuk szükségesnek megjegyezni:

Az ifj. dr. Magoss György által kifogásolt közleményünk — mint annak legelső sora mutatja — budapesti tudósítónk jelentése, amely szerint a választás alatt a Magoss-párt vezéréiből a közönségben megjelent Ugron Gábor nemzetgyűlési képviselőnek ifj. dr. Magoss György támogatására írott levelét s Nagy Vince kérdésére Ugron Gábor kijelentette, hogy semmiféle levelet nem irt Debrecenbe a választás alatt s ifj. dr. Magoss György részére nem írt támogatást, ha tehát a Magoss-párti kortesek olyan támogató levelet mutattak, amelyen az ő neve volt aláírva, ez a levél közönséges hamisítvány lehetett s valaki visszaélt az ő nevével.

Mi azt állítottuk budapesti tudósítónk jelentése alapján, hogy Ugron Gábor nem irt korteslevelet Debrecenbe s ha ifj. dr. Magoss György is ezt állítja, úgy a dolognak ez a része rendben van. Azonban, hogy Ugron Gábor nevével a választás alatt visszaélt történet, azt bizonyítja a volt Magoss-párt sajtókiáltás, az Egyetértésnek 1924. január 19-iki száma, amelynek első oldalán a negyedik hátsóan a következők olvashatók:

„Ugron Gábor dr. ifj. Magoss György mellett.”

Ugron Gábor volt belügyminiszter, nemzetgyűlési képviselő, a pártönkivüli ellenzéki csoport vezére, a magyar politikai életnek egyik leg tisztelendőbb, legkimagaslóbb egyénisége, dr. ifj. Magoss György mellett foglalt állást, akit volt alkalmunk közölni megismerni, mint elnöke annak a kereskedő testületnek, ahol dr. ifj. Magoss György, mint titkár, működött. A távirat szerint Ugron Gábor politikai fellegása azonos a dr. ifj. Magoss Györgyével. Ezt a bizonyosságot különösen nagy jelentőségűvé teszi az, hogy a pártönkivüli ellenzék vezére adta ki, aki bizonyára nem támogatná dr. ifj. Magoss, ha mint ellenségei állítják, titkos kormánypárti volna.”

Az Ugron Gábor nevével való viz-

szabásnak, a hamisításnak kérdését tehát intézte el Ugron Gáborral és az Egyetértéssel ifj. dr. Magoss György, úgy, ahogy tudja, tölünk ennek a kérdésnek tisztázását még kérnie sincs joga. Helyreigazító nyilatkozatát nem vagyunk hajlandók közölni, annak ellenére sem, hogy egész levelén fenyegető hang vonul végig s ezzel a fenyegetéssel végzi: „Amennyiben a fentli helyreigazító nyilatkozat a holnapi számban meg nem jelenik, módot és alkalmat fogok keresni arra, hogy a Debreceni Független Újság által terjesztett ilyen pletykáért magamnak megfelelő elégtételt szerezzek.” Terrorizálni nem hagyjuk magunkat, fenyegetésektől nem ijedünk meg. Ellenben a levél miatt becsületsértésért feljelentést teszünk ifj. dr. Magoss György ellen.

Dugonics András és a lakásinség

(A Magyar Nyelvőr legújabb számából vesszük át dolgozatársunknak, Kardos Albertnek ezt a nem érdeklőten apróságát.)

A jó öreg Dugonics a régi magyar időkől vette regényének a tárgyát; a honfoglaló és kalandozó magyarok korát tette az események háttérévé. De Dugonics nemcsak regényíró, hanem alapos tudós is volt; tudta-bek között, hogy pogány magyarok nem házakban, hanem sátrakban laktak, emelődjova sehogyse nyugodott bele, hogy az ő regényhősei házasságot kössenek, bizony ő sátoröngöt kötöztet velök. Így Etelka is, hasonló című regényének főhősnője, midőn annyi kaland, eselszövénny és veszedelem után szíve választottját, a karielli Etelét lesz, nem házasságra, hanem sátoröngre lép vele.

Ha a jó öreg Dugonics András most feltámadna és a mai korból venne regény tárgyát, tudományos lelkiismerete most sem engedné meg, hogy egymás kezét elnyert hősei és hősnői házasságban egyesüljenek, mert hányadik fiatal párnak van most háza. Hiszen a legtöbb fiatal pár megelégszik, ha egy butorozott szobában kelenheti meg a családát együttélést. A jelenkor Dugonicsa ezt az egybekelést szintén nem nevezne házasságnak, hanem csak szobaságnak.

Hitler vallomása

A Hitler—Ludendorff-pör tárgyalásának második napja

München, február 27. A Hitler-pör mai tárgyalásán a védelem intézett kérdéseket Hitlerhez, vajjon foglalkozott-e azzal a tervvel, hogy direktóriumot alakítson Bajország részére. Hitler tagadta, hogy ezzel a gondolatlaival a foglalkozott volna. Ő nem törekedett volna a hatalomban vezető szerepre.

Az ügyész kérdésére, hogy nem akart-e kancellár lenni, kijelentette, hogy Ludendorff mellett sohasem lehetett volna az első.

Weber, az Oberland egyesület elnöke, hosszabb vallomásban részletesen ismertette, hogy milyen egyesület volt az Oberland és hogyan alakult meg. Elmondja, hogy Kahr és Lussow teljesen egyetértettek Hitlerrel és Ludendorffal. Elmondja még a november 8-iki események lefolyását. Ő maga hallotta, amikor Eisner ezredes kijelentette Ludendorffnak, hogy teljesen rendelkezésére áll és engedelmessé válik minden parancsának. Ezután a puccs katonai előkészületeiről beszélt.

Hitler kijelentette, hogy Kahr főállambiztos már 5-én este jelentette, hogy az előkészületeket csaknem teljesen befejezték. Lössow tábornok ugyanakkor kifejezetten ugyanazt mondta. Kijelentette, hogy ő is Berlinbe akar masírozni. A Seisser ezredessel folytatott megbeszélések alkalmával ismételtén szó volt arról, hogy északon az államhatalom eszközei nem fognak szembeállni egy ilyen felvonulással, ha azt fekete-fehér-vörös zászló alatt hajtják végre. A kihallgatás során a védő és az államügyész között összetűzés támadt. Az államügyész ugyanis Weberhez

Herczeg Anna modellházában Piac-u. 41. Női felöltők, Kosztümök, Estélyi- és Szövetruhák.

Már megérkeztek a legszebb tavaszi férfiszövet ujdonságok legolcsóbban Feldheim Dezsónél szereshetők be Piac-utca 67. Telefon sz. 1105.

Kalapok Fehérneműek a legolcsóbban beszerezhetők Werner Sándor uridivat üzletében Piac-utca 72. szám.

Kifogástalanul fest, mos, tisztít Hrabéczy Széchenyi-u. 18.

Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-u. 89. Tel. 143. Tőzsdei megbízások, köztalálkozó elhelyezés, tőzsdei és helyi értékpapírok adás-vétele. Tőzsdédő alatt közvetlen telefonbeszélgetés a tőzsdével.

Kalapok, uridivat-árak FRANK IMRÉNÉL, Piac-utca 43.

Mag friss, garantált jó PACZELTNÉL kapható.

azt a kérdést intézte, vajon tud-e arról, hogy Ludendorff tábornoknak nem voltak hívei az észak-német listék körében. Kohl védőnek azt a válaszával, hogy a német tisztikar hallatlan megsértése ez és a legelőszóval vissza kell mutatni, hangos dühjével fogadták, ami ellen az elnök tiltakozott.

A nádudvari korcsmáros revolveres támadója

Fegyházra ítélt rabló

A múlt év őszén Helmezy Lajos nádudvari földműves ének idején betört Rosenbaum Sámuel korcsmáros lakásába és az ágyban fekvő korcsmárost megölésével fenyegetve, követelte, hogy adja át neki pénzét és ékszereit. A megrémült Rosenbaum átadott Helmezynek 145.000 korona készpénzt és egymillió korona értékű arany- és ezüstdíszeket, ezek között egy antik gyémántkőves aranygyűrűt, Helmezyt a csendőrköt másnap, a kirabolt korcsmáros által adott személynévjárás alapján elfogták.

A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa Ujfalussy József tanácselnök elnöklése alatt ma vonta felelősségre Helmezyt, aki tagadta, hogy része lenne a Rosenbaum kirablásában és azt mondta, hogy egy Molnár Béla nevű társa, akivel a kérdéses éjszaka együtt volt, rabolta ki a korcsmárost. A kihallgatott tanúk és Rosenbaum Sámuel azonban az éjszakai rablóban határozotlan felismerést Helmezy Ferencet.

A törvényszék bűnösnek mondta ki Helmezyt és ezért két évi és hat hónapi fegyházra ítélt. Az ítélet jogerős.

HIREK

Szent év lesz az 1925. év. Rómából táviratozzák: A Vatikánból kiszivárgott hírek szerint XI. Pius pápa ez év májusában bullát fog kiadni, amelyben az 1925. jubileumi esztendő szent évnek fogja nyilvánítani. Ez alkalomból a világ minden részéből záradékolni fognak az örök városba.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon csütörtökön, e hó 28-án délután 5-6-ig Wolffschmidt Miklós százados tartja meg előadását „Planck quantum elméletéről”, míg 6-7-ig dr. Szilady Zoltán egyetemi magántanár beszél az „Állattan gyakorlati irányairól, még pedig különösen „Állattan és több természetéről”. Mindkét előadás a kollégiumban a szokott helyen tartatik.

Emelk a villamosáram és a gáz egységárát. A városi világítási vállalat emelési csavaria legközelebb ismét működésbe lép: Debrecen város világítási bizottsága hétfőn délután ülést tart s ezen határoznak a gáz és a villamos áram egységárának felemeléséről. Az emelés mértéke előreláthatólag nagy lesz s nem jelentéktelen terheket ró az áramfogyasztó közönségre.

Eljegyzés. Friedmann Mózes nyersbőrkereskedő leányát, Bertuskát eljegyezte Friedmann József terménykereskedő Máramaroszigetről. (Mindem külön értesítés helyett.)

Baleset a tornateremben. Barcsai Kálmán ref. főgimnáziumi tanuló tornázás közben lezuhant a korlát karfájáról s a vállán és nyakán könnyebb sérüléseket szenvedett. A mentők szűlei lakására szállították.

8 milliárddal csökkent az államiegy-állomány

A m. kir. állami jegyintézet február 28-iki kimutatása szerint az államiegyforgalom a február 15-iki állományval szemben 8 milliárddal csökkent. Az elmúlt üzleti héten a valorizált hitelekre vonatkozó rendelkezés megkezdése folytán a takarékoskorróna árfolyamának megállapításáig a hitelek folyósítása szünetel. Az állam 50 milliárdot vett ismételtén igénybe. A leszámítási állomány 44,8 milliárddal növekedett, ami részben még magyar korona benyújtásokból, részben a valorizált leszámítási hitelekre folyósított előlegekből ered. A többi üzletágaknál egyáltalán csak bevétel jelentkezett az államiegyekben, így a zsróüzletnél 69,8 milliárd, a lombard kölcsönnél 10,4 milliárd, az egyéb követelések csökkenése révén 2,5 milliárd és az egyéb tartozások növekedése folytán 30 milliárd.

A villamos vasút új tarifája. A Debreceni Helyi Vasút közli: 1924. évi március hó 1. napján a következő menetdíszabás lép életbe. I. Meneti-jegyek: Szakaszjegy ára 800, vonaljegy vagy átszállójegy ára 1200 korona. II. Hetikártyák: a) bárki által igénybevehető napi 2 utra 12000; b) munkások részére 2 utra 10000; c) tanulók részére 2 utra 6000, 4 utra 9000, 6 utra 12000; d) köztisztviselők részére napi 2 utra 10000, 4 utra 15000 korona. III. Havibérletjegyek: Városi tisztviselők részére korlátlan utazásra 40000, napi 4 utra 30000 korona. IV. A pallagi vonalon: Nagyerdő—Gazdasági Akadémia vagy vissza vonaljegy 1500 K. Nagyerdő—Gazdasági Akadémia menetjegy, a kiadás napján érvényes egyszeri oda-visszatúrára 2500 K. Nagyerdő—Egyetemi körútig oda vagy vissza szakaszjegy 400 K. Nagyerdő—Augusta szanatóriumig vezető uteljárásig oda vagy vissza szakaszjegy 800 korona. Kedvezményes hetikártyák (II. b. c), valamint a havi bérletjegyek csak arképes igazolvány felmutatása mellett érvényesek. Az igazolványokat az igényjogosultaknak központi pénztárnok (Petőfi-tér 14.) állítja ki.

A keresztény ifjúsági egyesület munkája. Csütörtökön este 6 órakor a református főgimnázium I. emeletén a természetrajzi előadó teremben vetített képes előadást tart Megyeres Béla az egész világon folyó keresztény ifjúsági munkáról. Előadás közben énekel a ref. tanítóestületi vegyes kara. Kereskedőket, iparosokat, tanárokat és tanítókát szeretettel hív és vár erre az előadásra Mezey Béla, a debreczeni K. I. E. titkára.

Eljegyzés. Weisz Irma Debrecen Farkas Miksa Szerop jegyesek.

Rabolni akart a debreczeni szőlőkertekben. Tegnap délután Harsányi István detektív a Varga-kertben, a Keleti-sor egyik félreeső helyén igazolásra szólított fel egy fiatalos viselkedésű fiatalembert. A fiatalember a detektív felszólítására futásnak eredt és csak hosszas hársza után sikerült a detektívnek elfogni. Megmozdítása alkalmával egy hatlövetű revolvert, sok föltényt és több száz ezer korona pénzt talált nála. A gyamus fiatalemberrel a detektív előállította a rendőrség központjába, ahol megállapított nyert, hogy Nagy Ferencnek 22 éves hajdusámsóni legény és a múlt hónap 29-én szabadult ki a hajduszoboszlói rendőrségtől fogdából, ahol botrányos részegség és verekedés miatt volt lezárva. A fogdából kiszabadulva gyalogszerrel Debreczenbe jött, utközben azonban a hajduszoboszlói szőlőkertek csőszének házába feltörte és ellopotott onnan három revolvert, több száz föltényt, 600.000 korona készpénzt és egymillió korona értékű ruhaneműt. A ruhaneműk jórészt a debreczeni határban eladogatta, eladott két revolvert is, a harmadikat magánál tartotta azzal a szándékkal, hogy majd a debreczeni kertekben és telepeken rabolni fog s e közben hasznát veszi a fegyvernek. Nagy Ferencet a rendőrség ma délelőtti átadta a hajduszoboszlói csendőrségnek.

Férfiszabó iparosok figyelmébe! A súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel fontos érdekelteket tartunk folyó évi március hó 2-án délelőtti 10 órakor az ipartestületen. Pontos megjelenést kérünk. Szabó Szakosztály és a Sz. o. sz. elnöksége.

Marólugos szerelem. Sipos Mária 19 éves alsólőzsal leányt tegnap délután szerelmi bánatában marólugot ivott. A leányt, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett, beszállították a debreczeni helyógyvászati klinikára. Állapota súlyos.

Straudfürdő a Nagyerdőn. A vízben szüklődő Debrecen lakosságának nyári örömeihez tartozik az egy-két strandfürdő, amit állóvíz mellett létesítettek pár év óta. Most az a terv merült fel, hogy a város maga is állítson fel egy strandfürdőt, még pedig a Nagyerdőn, a korcsolyapálya helyén. A tanács rokonszenvvel fogadta az eszmét, amelynek kivitelezésében még a legkedvezetesebb stádiumban van, mert az a főkérdés a pénzügyi és műszaki problémák mellett, hogy a víz mennyire szükséges 900.000 köbméter vizet tudja-e szolgáltatni úgy, hogy a felírásításról is gondoskodni lehessen. Az ügyet egyébként kiadták a műszaki ügyosztálynak a tenvek elkészítése és javaslatlétel végett.

A Szepesti Szövetség estélye. A Szepesti Szövetség szombat este 8 órakor az Ipartársulat dísztermében rendkívül előkelő közönség részvételével tartotta meg évi szokásos összejövetelét. Kondor Mihály a Szepesti Szövetség elnökének megnyitása után Horvay Róbert tanár tartott hazafias magyarságtól átítatott előadást a Szepességről, melyben a Szepesség faji helyzetét össze hasonlította a 13 szepesti város elzáróztatása idejével és annak a reményének adott kifejezést, hogy a Szepesség az idegen uralom sokkal hamarabb fog megszűnni, minsem előre gondolták. Staubner Irénke és Gyálffy Ede jószorgoló néhány hazafias költeményt szavalt, mely átérzéssel, nagy hatást kelte. Ezután a társaság táncraperdült és a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban volt együtt.

A Magyarországi Munkások Rókkantsegélyző és Nyugdíjgyűjtőének most megjelent 1923. évi 30. évi jelentése szerint az egylet a múlt évben 7267 rókkant tagot, 1650 árvt és számos özvegyet segélyezett. Az alap szabályszerű és rendkívül segélyekre 130 milliót fizetett ki. Jelenleg az egylet havonta 30-35 milliót fizet ki rókkantsági és egyéb segélyekre. A tagdíjakat a dolgozó társadalom minden rétegéből kikerült tagok teherviseletposszágának figyelembevételével többbizben tölemelték s ezzel egyidejűleg a segélyek emeléséről is gondoskodtak. A tagok száma 106737, a főkök száma 209. A Magyar Vas-művek és Gépgyárak Országos Egyesülete kötelekibe tartozó körülből 80 gyár az üzemiükben dolgozó tagok helyett a tagdíjak felét a sajátjukból fizetik s az elmúlt évben 15191 munkásukat iratták be az egyletbe. Tagdíjakból 367.045.348 korona folyt be, az egylet összvagyonja 213.616.872 K. amelyben bennfoglalták három házigazdát is. A vezetőség a küldöttgyűlésnek az özvegyi nyugdíjsegély és temetési segély bevezetését fogja javasolni. Új tagok felvételnek az egyleti helyiségben: Csapó-u. 15 szám alatt.

A három grácia költője 21630 K. Gígofette (apacstánc). A három gráciából 17300 K. Mézeskalács legulább gyönyörű operett, 2 füzet 43260. Pompadur operette 2 füzetben 43260. Kaphatók Hegedüs és Sándor R. T. zene-műkereskedésben.

Mielőtt szalmakalapiát átalakítottán, okvetlen nézze meg a Kalapüzem 100 szebbnél-szebb midonságait. Piac 9.

Nagy tavaszi vásárt tart az Apolló-dívatáruhá (Miklós-u. sarok). Férfi és női szövetek, fehérművek, trikóselymek minden színben, mosó delin és kartonok nagy választékban.

Már Ön is? tudja, hogy Roth Márkus uriszabónál kifogástalan ruhák készülnek és mégis olcsón 16-zsef királyi herceg-utca, Bika-épület.

Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

Ha reményes, használjon iszapot a Margit-fürdőben.

TAVASZI és nyári divatlapok. Óriási választékban kaphatók Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Égész héten: A vörös malom.

Medek Anna és Székelyhidv Ferenc hangversenye az Arany Bika dísztermében nem gyűjtötte mindazokat, akik régi hívei a két művésznek, de ennek a tábornak a zöme ott volt s forró, meleg fogadtatást rendezet: Medek Anna és Székelyhidv számára.

Medek Anna sötét színezetű, tiszta és finom organuma, remek technikai tára ma is ép úgy elragadták közönségét, mint egy év előtt. A „Die tote Stadt” opera „Marietta dala”, a két Schubert dal, amelyek nagyszerű drámai erejét és előszóban ritmizáló készségeit kiválóan érvényesítették, éppoly befejezett művészi élmény volt, mint az „Alarcosbál” Amélia áriája. Széles skálájú ének tudásának és művészetének teljességét adta ez a műsor, amelyet az Antalfi, Tarnay, Nádor, dalok s a ráadásul adott Beethoven-dal egészítették ki.

Székelyhidv Ferenc a romantikus Anyegin Lenski áriájával ért el frenetikus hatást s Poldini új operájának, a Farsangi lakodalomnak csurgói diák nótájával. Az opera tiszta zenéje nem sallangjaiban, hanem lelkeiben magvar s helyesen ítélt a hangverseny közönsége, amikor lelkes tapsaival megismételtette. Haydn hídex „Évszakok oratoriuma”-nak áriája már nem ért el ekkora sikert, míg Dön José áriája s a műsor utolsó száma, az „Alarcosbál” ragyogó Amélie — Ricardo nagy duettje ismét tomboló, hosszantartó lelkesedésre ragadták a hangverseny közönségét.

Diezig Alajos briliáns zongorkasíreteret adott. A művészi rendezés Novák Erzsébet érdeme (II.)

Mozgósínházak

Uránia és Vigzínház.

Uránia Vigzínház egyszerre INRI. Modern alapon felépített filmregény az emberiség drámáiról. 2 részben egyszerre.

Jön. Vörös lovas Fern. Andrával. Hottentott egy versenylő főszereplésével.

Apolló. Mister Morland bosszua, izgalmas kalandorfilm, kíséző Fatty, szerelem vértanuja.

SPORT

A DEAC labdarúgó szakosztálya csütörtökön délután 2 órakor a nagyerdői pályán megkezdte tavaszi tréningjét. A szakosztály minden aktív működést kifejtő akaró tagja hivatalos a tréningre, valamint az összes csapatokban szereplő játékosok is. A DEAC egyébként vasárnap délután tréningmérkőzést tart a DTE csapatával.

Apróhirdetés

legolcsóbb a

Debreczeni

Független Ujságban

Tarifa az „Apróhirdetéseknél” élen

MEGNYILT!

Debreczen első modern írógép-szakvállalata.

Vadonatúj és használt írógépek, valamint mindenféle rendszerű írógépekhez szükséges szallagok és kellékek alladóan rakítva. Írógépjavitások és karbantartások felelősség mellett vállaltatnak.

Hegedüs és Bory műszaki vállalata Debreczen, Király-utca 4. Telefon 8-75.

FISCHER ADOLF és FIA PIAC-UTCA 61.

Valódi angol és más gyártmányú férfi és női tavaszi szövetek megérkeztek. Szöveteink elismerten a legjobbak. Különleges frakk és smoking szövetek. Bélés-árak.

KÖZGAZDASÁG

Ellanyhult az értéktőzsde irányzata

Budapest, február 27.
Az értéktőzsde mai üzleti forgalmában a hangulat elég barátságosnak mutatkozott és megnyitáskor elég jó árfolyamok kerültek felszínre. Később egyszerre megváltozott az irányzat és valamennyi piacon nagymennyiségű árut kínáltak. Ez a kínálat bécsi eladásokból állott elő. A tőzsdén azzal magyarázzák a bécsi eladásokat, hogy ott nagy magyar korona kontremínopozíciók vannak és mivel a magyar korona javulásnak indult, a kontremín fedez. Budapesten ad el papírt, hogy magyar koronát szerezzen. A nagy kínálat következtében az árak lemozsolódtak.

Legalacsonyabb és legmagasabb árfolyamok ezer koronákban:

Bankok:

Angol-magyar 147—157. Atlantica 68—84. Bosnyák agrár 90—100. Földhítél 740—775. Hazai 430—470. Hermes 105—110. Lloyd 22.5—26. Magyar hitel 900—965. Ingatlan 565—620. Cseh bank 30—33. Jelzálog 195—210. Keresk. hitel 36.5—42. Leszámitoló 138—152. Olasz 36—42.5. Városi bank 15—17. Mercur 31—35. Osztr. hitel 271—291. Keresk. bank 2090—2270. Wien Bankv. 180.

Takarékpénztárak:

Belvárosi 61—65. Egyes. Fővárosi 335—355. Ált. takarékp. 320—340. Moktár 335—345. Pesti hazai 6250—6500.

Malmok:

Back-malom 105—115. Borsod-misk. 166—195. Concordia 68—77. Bpesti 177—185. Gizella 80—81. Hungária 165—175. Viktória 340—360. Transdamubia 100.

Nyomdák:

Athenaeum 310—335. Franklin 240—245. Globus 82—86. Pallas 89—90. Rigler 130—145. Stephaneum 12—15.

Fainar:

Mercuria 9.5—10.25. Fornár 26—28. Gutfmann 1400. Hazai 230—260. Lignum 140—157. Hitefa 60—65. Malomsokly 81—21. Nemzeti 460—500. Lichtig 11—12.5. Ofa 810—920. Nasici 3550—3650. Vikt. butor 10—11.

Bányák:

Aszfalt-kátr. 80—100. Bauxit 860—915. Beocsimi 1675—1860. Borsodi 280—300. Drasche 450—560. Magnesit 4250—4500. Aszfalt 113—120. Kőszén 4375—4700. Móri szén 42—50. Nagybatonyi 340—360. Salgó 920—965.

Vasművek és gépvárak:

Csáky 34.5—37. Fegyver 2050—2200. Ganz-Danub. 6200—6700. Ganz vill. 2900—3050. Kistarcsai 87—94. Hoffner 220—255. Kaszab 61—70. Kühne 100—110. Láng 250—275. Lip-ták 26—28.5. Mág 72—81. Acél 410—450. Mérleg 45—50. Vagongyár 160—180. Rez 12.5—14.5. Rima 194—212. Schlick 137—144.

Közlekedés:

Adria 1300—1400. Közuti 48.50—51. Délfvasut 125—137. Mitr. 530—550. Levante 350—365. Nova 173—188. Al-lamvasut 695—720. Tröszt 157—169.

Különtétele vállalatok:

Danica 195—210. Spódium 405—445. Kléin 12—12.5. Klodid 182—195. Goldberger 160—166. Györi textil 36—42. Jutá 230. Karton 125—136. Kender 135—150. Pamut 360—410. Szegedi kend. 715—780. Légszesz 1350—1425. Izzó 920—1000. Just Izzó 15—17. Phöbus 60—68. Báróti 11—13. Részvény-sör 385—405. Gschwindt 475—500. Krausz szesz 100—105. Helkeres 42—47. Szalám 36—37.25. Ocean 60—65.

Georgia 800—850. Mezőhegyesi 440—470. Stummer 3200—3400. Bóni 150—170. Brassói 580—600. Dorogi 46—53. Papir 55—65. Östermelő 460—480. Gumi 570—630. Star 25—31. Telefon 265—275.

Az utőtőzsdén

Jelentékenyen megcsappant a forgalom és általában csak a bankpapirokban volt számottevő üzlet s a néhez vas- és bányaiipari értékeket keresték. Az árfolyamok eleinte a zár-lati árnívón mozogtak. De később a bécsi eladások a kisebb játékosokat is eladásra ösztönözték, úgy, hogy déli 1 óra után 5—10 százalékos árvesztés árán lehetett elhelyezni a papirokat. — A hetipénz hivatalos megállapítása 1.25—2.5 százalék.

Tájékoztató árfolyamok ezer koronákban:

Angol-magyar 146—148. B.-agrár 88—90. Földhítél 715—725. Hazai 418—425. Hermes 105. Magyar hitel 907—910. Jelz. 187—191. Leszámitoló 138. Olasz 39.25. Városi 15.5. Merkur 36. Osztr. hitel 272. Keresk. bank 2090. Amerikai 31.5—32.5. Lloyd 22.8. Belvárosi 62. Ált. Takp. 305. Pesti hazai 6275.

Bmiskolci 180. Concordia 68—70. Bpesti 170. Hungária 160—165. Back 102.

Borsodi szén 270—180. Kőszén 4275—4300. Nagybatonyi 340. Salgó 905—908.

Athenaeum 300. Franklin 240. Révai 98. Rigler 135. Stephaneum 13. Fegyver 1975. Ganz-Danubius 6150. Ganz VIII. 2850. Hofhehr 230. Kühne 97. Láng 250. Lipták 26. Rima 198. Schlick 138. Wörner 28.5.

Bóni 160. Izzó 910. Papir 60. Spódium 405. Goldberger 150—152. Jutá 240. Gschwindt 475. Karton 127. Cukor 4000—4725. Krausz 102. Georgia 790. Östermelő 440—450. Ocean 58. Stummer 330. Telefon 270. Mezőh. cukor 435—440.

Hazai fa 225—230. Lichtig 11. Honfa 16—17. Zabolai 195.

Adria 1300. Atlantica 70. Városi 48. Déli 123. Levante 240. Nova 176. MFTR 500.

Terménytőzsde:

Az irányzat nem volt egységes a mai terménytőzsdén. A buza 2500 koronával olcsóbbodott, míg a rozs, tengeri és kórpa szilárdult.

Hivatalos árak ezer koronákban. Buza 76 kilós tiszavidéki 261.5—265.5, egyéb 258—261, 79 kilós tiszavidéki 267.5—272.5, egyéb 262.5—267.5, rozs 220—225, takarmányárpa 225—240, sórárpa 260—285, zab 235—245, tengeri 200—210, kórpa 150—155. A magvak változatlanok.

A devizaközpont árfolyamai

Napoleon	231000.—	—
Angol font	287150.—	294600.—
Dollár	67050.—	68200.—
Francia frank	2835.—	2910.—
Lira	3900.—	3980.—
Belgrád, dinár	849.—	865.—
Brüsszel, b. frank	2420.—	2485.—
Amst. holl. frt	24860.—	25510.—
Bukarest, lei	355.—	365.—
Kopenh., dán. kor.	10565.—	10845.—
Kriszt., norv. kor.	8805.—	9040.—
London	286550.—	294000.—
Milano	2880.—	2960.—
Páris	2805.—	2880.—
Prága, szokol	1935.—	1985.—
Szocsh., svéd kor.	17440.—	17895.—
Zürich, sv. kor.	11550.—	11850.—
Bécs, osztr. kor.	0.9370	0.9615
Szófia, leva	502.—	516.—
Newyork	66750.—	68500.—

A devizaközpont közli, hogy ezen-től exportváltót pénzárforvamon vesz csak 4t.

Zü-ichi zárját
Berlin 127. Hollandia 215 egyne-gyed. Newyork 578. London 2481. Pá-ris 2430. Milano 2492. Brüsszel 2095. Prága 1675. BUDAPEST 140. Bel-grád 730. Bukarest 303. Bécs 81 egy-nyolcad. Szófia 436.

NYILTÉR

ÉRTESEITÉS.

Tavaszi ujdonságok

legolcsóbban

FELDHEIM IMRE

posztóházában Kossuth-u. 6.

kaphatók.

* E rovatban közlöttekert nem vál-lal felelősséget a szerkesztőség.

Értesítés!

A Fülöp Nővérek angol és francia női divattermének egyik beltágja félévi tanulmány utjáról hazakezert. Ajánlja kedves meg-rendelőik figyelmébe felfrissített izlését és tudását.

Debreczen, Péterfia 14.

LEGOLCSÓBB GYAPJUSZÖVETEK

ÉS NŐI VELOUROK

WEISZ IGNÁC

posztóüzletében, Piac-utca 73. sz.

V. H. 49. sz.

1924.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni járásbíróság 1924. Pk. II. 2034. sz. vég-zése folytán 11,216 kor. eddigi és a még felmerülő költ-ségek behajtása végett Grosz József javára 1924. évi március hó 12. napján d. e. 11 órakor Debreczenben, Hunyadi-utca 21. sz. háznál 250,000 koro-nára becsült ingóságok u. m.: szőnyeg birói árverésen a leg-többet ígérőnek esetleg a becs-áron alól is eladatnak.

Debreczen, 1924 február hó 23. nap.

Tihanyi Vilmos, bír. végrehajtó.

LEGSZEBB KALAP

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

LEGOLCSÓBBAN

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

Ne essen kétségbe

a korona esésén, mert semmi-nemű károsodás nem érheti, ha

rőfös és rövidáru

szükségletét a jó áruiról és olcsóságáról közismert

Reklám Divatházban

Szent Anna-u. 5. szerzi be.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Meghívás.

A Magyar Szabadalmazott

Patkógyár Ré szvénytársaság

1923. évi rendes közgyűlését

1924. évi március hó 8-án

délelőtt 11 órakor tartja Deb-

reczenben az Általános Forgalmi

Bank Részvénytársaság tanács-

termében (Ferencz József-ut 33.),

melyre a társaság részvényesit

tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

T a r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság és felügyelő-

bizottság jelentése a lefolyt üzlet-

évről, a zárszámadások bemuta-

tása, az 1923. évi mérleg meg-

állapítása, a nyereség felosztása

és a felmentvény megadása iránti

határozathozatal.

2. Az igazgatóság és végre-

hajtóbizottság tiszteletdíjának

megállapítása.

3. A felügyelőbizottság tiszte-

letdíjának megállapítása.

4. Igazgatósági tagok választá-

sa.

5. Felügyelőbizottsági tagok va-

lasztása.

6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés:

A közgyűlésen szavazati jogat

csak azon részvényes gyakorol-

hatja, aki részvényeit a le nem

járt szelvényekkel együtt a köz-

gyűlést legalább négy nappal

megelőzően a társaság pénztá-

ránál, vagy az Általános For-gal-

mi Bank Részvénytársaság

debreczeni pénztárazetnél letétbe

helyezte.

Lakkozott réz és nikkal

LŐSZERSZÁMVERETEK,

Tömör és préselt

BUTORVERETEK,

építészeti munkák

BÉSZLER LAJOSNÁL, Széchenyi-u. 2.

Két

üzlethelyiség

a Simonyi-ut 2. szám alatti

sarokházban fűszer, hentes,

mészáros, kifőzész, vendéglő,

vagy más célra azonnal kiadó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Üzletfelosztás miatt

az összes raktáron levő áruk, u. m. női és férfi

lőhereműek, vasruak és kartonok, női, férfi és

gyermekharisnyák leszállított árban beszerezhetők

Kővér és Róth cégnél

Csappó-utca 37. — — Burgondia sarok.

Autogén-hegesztés.

Minden gép- és motorjavítást legolcsóbban vállal

VÉRTESEY JÁNOS gépműhelye

Miklós-utca 53.

Telefon 10—42. Hívásra bárhová elmegyek.

"FROGENOL"

Ideális gyógyhatású fagykenés.
Készíti Bónó Andor Arany Angyal gyegyszertára Piac-utca és Szent Anna-u. sarok.

Fagyás ellen!

Elsőrendű száraz

Parkétanyag

állandóan raktáron

RÁHMER SÁNDOR

mezőgazdasági gépraktárban
Debreczen, Piac-u. 43.

Telefon: 962.

A Pestszentlőrinczi Parkétyár Rt.
vezérképviselete.

HORVÁTH SÁNDOR

"ELITE"

illatszertárának
Piac-utca 64.

E hét reklámikkal:

- Egy gyönyörű neccs-sare ridikül K 125000
- Egy gyönyörű ridikül prima bőrből K 30000
- Egy gyönyörű férfi tárcsa K 55000
- Egy nagy odol K 16000
- Egy kis odol K 9000
- Egy óriás angol szappan K 5200
- Egy 1/4 kg-os doboz cipőkrém prima terpentines K 2800
- Nagy árengedmény fodrász uraknak.
- Tisztviselőknek 10% engedmény.

PALMA

KAUCSUK-TALPVÉDŐ ÉS KAUCSUK-SAROK

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy a leg-újabb tehernemű minták

előrajzolásához

megérkeztek. Divatszínű gyapjúfonások, finom minőségben. Nagy választék!

Szilágyi Lajos
szővmunka és műhímző vésitelata
Debreczen, Széchenyi-u. 1.

Ha kocsit

akar venni

vagy megrendelni, saját
érdekében tekintse meg

Neuländer kocsigyár

dusan felszerelt kocsiraktárát

Debreczen,

Erzsébet-utca 29.

Telefon: 11-47.

MERINÓ

POSZTÓKERESKEDELMI R.-T.

POSZTÓKÜLÖNLEGESSÉGEK

LERAKATA

PIAC-U. 49. TELEFON 966.

Alkalmi ajándéktárgyak

ugy bel- mint a külföldi

illatszerek és szappanok stb.

nagy választékban beérkeztek a

KORZÓ drogueriába Piac-u. 42.

KILLER EDE butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata
Debreczen, Ferencz József-ut 68. sz. alatt.

Állandó butorkiállítás ebédlő-, háló uriszoba és leányszoba berendezésekből, ugyszintén nagy választék tömör butorokban is.

Nagyméretű

"BÓNI"

mészhomoktégglát

bármily mennyiségben a
legolcsóbb napi
árban ajánl a

BÓNI

Gyártelep és Mezőgazdasági rt.
Nyirbátor.

Harisnya különlegességek

minden cipő színben, meglepő olcsón!
LANTOS csipkeáruházában, Kossuth-utca 4.

**Utcai és alkalmi ruhák
festője és vegytisztítója**

BIRÓ

Arany Bika. :: :: Mozi-bejárat.

Zománcozott **lemezedények**

minden színben megérkeztek.

Viszonteladásra is a legolcsóbb napi áron kapható.

Tóth Gyula vasnagyszerkedése

Debreczen, Városháza sarok. :: :: Telefon 29.

"Parfumerie Ilona"

Szent Anna-u. 1.

szenzációs reklámja!

Mindenkinek, ki 50000
koronán felül vásárol,
egy

**ingyen manicur
bérletet ad!**

Illatszerek, szappanok,
piperecikkek, ajándék-
tárgyak.

Meghívás.

A Debreczeni Gőzfürész
és Faárugyár Részvénytársaság
1923. évi rendes közgyűlését

1924. évi március hó 8-án
délelőtt 12 órakor tartja
Debreczenben az Általános For-
galmi Bank Részvénytársaság
tanácstermében (Ferencz József-
ut 33.), melyre a társaság rész-
vényeseit tisztelettel meghívja
az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-
bizottság jelentése a lefolyt üzlet-
évről, a zárszámadások bemu-
tatása, az 1923. évi mérleg meg-
állapítása, a nyereség felosztása
és a felmentvény megadása iránti
határozathozatal.
2. Az igazgatóság és végre-
hajtóbizottság tiszteletdíjának
megállapítása.
3. A felügyelőbizottság tiszte-
letdíjának megállapítása.
4. Igazgatósági tagok választá-
sa.
5. Felügyelőbizottsági tagok vá-
lasztása.
6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés:

A közgyűlésen szavazati jogát
csak azon részvényes gyakorol-
hatja, aki részvényeit a le nem
járó szelvényekkel együtt a köz-
gyűlést legalább négy nappal
megelőzően a társaság pénztárá-
nál, vagy az Általános Forgalmi
Bank Részvénytársaság debre-
czeni pénztáratétele letétbe he-
lyezte.

**Első Debreczeni
Tégglagyár**

(Horváth-féle)

a tégla elárulását megkezdte a
ugy tégla, mint fedéscserep,
valamint egyéb építkezési
anyagok kaphatók

Deák Ferencz-u. 3. szám alatt.

**Festesse
tisztítsa
ruháit**

Vachánál, Simonyi-utca 55. sz.
saját ház.

A három grácia
kottája 21630 K

Gigolette (apacs-
tánc) A három
gráciából 17300 K

Mézeskalács, leg-
újabb gyönyörű
operette, 2 füzet 43260 K

Pompadour ope-
rette, 2 füzetben 43260 K

Kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

r.-t. zeneműkereskedésében.

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL

Klein Béla

ócskavas-, fém- és nyers-
terménykereskedő.
Vásártéri állomás mögött
Telefon 6-28.

Fizet:

Csontért kilónként
400 koronát.
Kovácsolt vasért
350 koronát.
Kályhaöntvényért
500 koronát.
Gépjárművetért
900 koronát.

Házassulandók
figyelmébe! Mielőtt
butorait beszerezné, te-
kintse meg Lefkovits
butoráruházát, Simonffy-
utca 6. Nemzeti kávé-
ház mellett.

ELADÁS

Építkezési anyagok,

portlandcement, fedél-
lemez, cementlap, kut-
gyűrűk, beton-kavics és
folyamhomok legolcsóbb-
ban kapható Lukács
Vilmos és Testvére
cementárúgyárában,
Károly Ferenc József ut
2. Margit-fürdő mellett.
Városi iroda Hatvan-
utca 7. Telefon 308.

Régi
butorokat új butorra
becserélek. Cím a kiadó-
hivatalban.

Meglepő
olcsó árban vásárolhat
kész hencsert, plüsch-
szövet-, bőrvászon di-
ványt, afrik, lószőrma-
tracok, ruganyos ág-
ybetéteket stb. Precz kar-
pitosnál, Hatvan-utca 41.
Telefonhívó 12-33. Ja-
vításokat jutányosan ké-
szítik.

Betoncsöröp

váló tartós, gazdasá-
gos, valamint cement-
lapok, kutgyűrűk, fo-
lyamkavics és homok
legolcsóbban beszere-
zhető Krausz Albert
cementárúgyárában
Debreczen, Kishégyesi-
ut 2. Kisállomás mellett.
Telefon 307.

Kovács kőszén,

retorta búkkfészén
Belföldi és porosz kő-
szén, kovács kőszén, ha-
sábos és aprított tűzifa
Gabányi Sándor utóda
cégnél, Csapó-utca 28.
Telefon 449.

Hálószobák,
keményfa, kőris, topolya
és festett hálók, konyha-
berendezés, hencserek,
mindenféle butorok ol-
csón beszerezhetők
Kónya asztalos butor-
raktárában. Csapó-u. 49.

HALÓK, ebédlők
legolcsóbban Weisz bu-
torosnál, Simonffy-u. 34.

Kőszén

kizárólag vagon tétel-
ben, üzemi és házi fű-
tésre. Bányá: Disznós-
horvát, Kazincz és Kuri-
tyán. Fa- és szénkeres-
kedelmi vállalat Debre-
czen; Csapó-utca 28. Te-
lefon 449.

Bészler és Dávid

vaskereskedés
a Kossuth-szobor mel-
lett. Tulajdonos Dávid
Jakab.

Kész hencserek
plüsch szövet, bőrvászon
diványok, afrik, lószőr
matracok, bőrgarnitúrák
készen Debreczenszky
kárpitosnál, Halköz 8.
Javításokat jutányosan
készítik.

Ístálló
kocsiszinnel, nagy ud-
varral központban. Bu-
torozott szobák, la-
kások, üzlethelyiségek
Berkovitsnál, Hájó-utca
16.

6000
kéve nád stukturához,
vagy gazdálkodóknak
építkezéshez eladó. —
Hagymási, Kokad vasut-
állomás, Nagyléta.

Tégla
és cserép kitűnő minő-
ségű kapható Tóth és
Sebestyén téglagyárában
Kishégyesi-úton és
Betusnál, Zöldfa-u. 8.

Egy
10-12 méteres terem
bármilyen varrodai sző-
nyegszövő célra alkalm-
as, a belvárosban ki-
adó. Érdeklődni lehet
Simonffy-utca 5., var-
rodában.

Vidéken!
Korcsma joggal, bolt-
helyiséggel, 8 szobás
lakással stb. olcsón el-
adó. Bővebbet Berko-
vitsnál, Hatvan-u. 64.

Száraz tűzifa

hasábos és felvágott, —
retorta faszén és kőszén
állandón legolcsóbban
kapható Grünfeldnél, —
Csapó-utca 16.

Eladó
tömör fenyő stuktur-
gerenda olcsón. Si-
monffy utca 40.

Grammofon
nagy, remek kivitelben,
majdnem új, csodaszép,
tisztá hangú, 12 darab
jobb-nál-jobb lemezzel,
alkalmi árban eladó.
Cserepes-utca 18.

Jókarban levő
fiuruhák
és cipők olcsó árban
eladók.
Arany János-utca 45.
utcai lakás.

Takaréktűzhelyek
legolcsóbban beszere-
zhetők, ugyanott leg-
rosszabbat kijavítjuk, ha
nem süt vagy füstöl.
Széchenyi-utca 6.

Vidéken,
a város legtorga masabb
helyén, ház eladó üzlet
és lakással együtt. Cím
a kiadóhivatalban.

Eladó
Csapókert Kurucz-utca
110. számú adomentes
új ház, azonnal beköl-
tözhető.

KERESLET

Aranyat,
szesztőt, briliánsat, zá-
logcédlut és hamis fog-
akat vess legmagasabb
napiáron Steiner Mihály,
Hatvan-utca 2. szám,
1. emelet.

Tanuló- leány

felvétetik
lapunk nyomdájában
Piac-utca 49.

Husfűstölés
pontosan, olcsón és ki-
fogástalanul Zöldfa-utca
3. szám alatt.

Jóforgalmu
helyen levő textilüzlet
áruval vagy anélkül át-
adó. Cím a kiadóhiva-
talban.

Gyermek
sportkocsit keresek meg-
vételre. Grósz, Kis-
hegyesi-ut 3.

Lapkihordó asszonyt

felvesz
a
DEBRECZENI
FÜGGETLEN UJSÁG
kiadóhivatala.

Bejáró
kisleány könnyű mun-
kára felvétetik. „Bélyeg-
otthon“ Fáyveszker-utca
14. emelet.

Butorozott
udvari szoba íz. ur ré-
szére kiadó. Cím a ki-
adóhivatalban.

Manikűrös
kisasszonyt elsőrendű
munkaerőt felvesz Par-
fomerie Ilona, — Szent
Anna utca 1.

2-3 szobás
lakást azonnal átveszek.
Telefon 13-49.

VEGYES

Pálinkafőző üstök,
mosó- és cserüstök ké-
szen legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél, Arany
János-utca 13. sz. ócska
vörörszert napi árban
vess. Tanulót felvesz.

Fülöp Miklós
vizvezeték-szerelő és
bádogosmester. Csapó-
utca 3. Telefon 917.

Villamos
gépeket, műszereket
gyárt, javít és berendez
legkomplikáltabb kivitel-
ben is. Földvári Debre-
czeni l. Elektrotechnikai
Gyár, Széchenyi-utca 55.
Telefon 168. Összes
elektrotechnikai cikkek
nagy raktára.

Vizvezeték,

csatornázás, központi
fűtés és fürdőberende-
zési munkálatait, vala-
mint a szakmába vágó,
javításokat és átalakítá-
sokat szakszerűen készíti
Gyenes, Arany János-u.
27. Telefon 937. Tanulók
fizetéssel felvétetnek.

Villamos
csengő berendezést jót-
állással készíti és javítja
sz Elekra Villamosági
vállalat, Hatvan-utca 2.
Telefon 895.

VASAK | FÉMEK

Vétel, csere, eladás
WEISSENBERG
Szepességi-utca 39.

CSÖVEK | SZER-
SZÁMOK

Szekérekerek,

lőcők, agyak, kertigarni-
turák, amerikai rend-
szerű négyzetes tengeri-
ültetők, lókapák, acél-
ekék és egyéb mezőgaz-
dasági gépek állandóan
raktáron

Ráhrer Sándornál
Debreczen, Piac utca 43.
Telefon 962.

Nikkelezések,
rezezesek, állandóan,
azonnal, jótállva. Pong-
rácz műlakatos, Domb-
utca 20.

Új kalapszalom
Piac-utca 10. II. em.,
hol nagyon szép új ka-
lapok és alakítások ké-
szülnek. Loós Juliska.

Központhoz
közel esy udvari buto-
rozott szoba kiadó. Cím
a kiadóhivatalban.

Kovács Gyula
Szent Anna-utca 2.
Elvállal vízvezeték, csa-
tornázás, fürdő-, és
egészségügyi berende-
zéseket jótállás mellett.
Javítások szakszerűen és
pontosan készíttetnek.
Tanuló felvétetik.

Vízvezeték-szerelő
munkát szakszerűen ké-
szít Fülöp Miklós,
Csapó utca 3. Telefon
917.

Ingyen

tényképnagyítást
kap, ki nálam 6 darab
levelezőlapot rendel.
Takács Vince és Tsa
Csapó-u. 16.

Elsőrendű berlini
sapkakészítés. — Min-
dennemű civil sapkák,
gépelt kalapok legszebb
kivitelben készülnek. —
Finom sapkák készen is
kaphatók. — Wallerstein
Ántal sapkakészítő —
Széchenyi-utca 16., ke-
resztépvület.

Gyermek-kocsik
és bármily hozzávaló
alkatrészek készen kap-
hatók. Javítások szak-
szerűen jótállva.
Pongrácz, Domb-u. 20.

**Debreczeni Üvegesi-
szelő Tüköráruháza**
Rothmann Adolf
Debreczen, Csapó-utca
19. Telefon 1301. Készít
mindenféle tüköröntést
és csiszolást. Használt
tükörüveget vess. Tanu-
lókat fizetéssel felvesz.

Razol
érkezett, friss árú.
Boczán, Hatvan-u. 2.

Poloskairtást
felelősséggel vállal vi-
déken is Ráthonyi Gábor
m. kir. szab. főegirtő
Debreczen, Eötvös-utca
118. Csapó- és Eötvös-
utca sarok.

Elektra
elektrotechnikai vállalat.
Cégtulajdonos Gold Sán-
dor. — Villanyvilágítás,
motorok, csengőberende-
zéseket, javításokat leg-
jutányosabban készít. —
Debreczen, Hatvan-utca
2, I. em. Telefon: 895

Uridivat szabóság!

Tisztelettel értesítem a
n. é. megrende ömet,
hogy tanulmányutamból
hozzaérkezve, a legújabb
divat szerint a legkénye-
sebb izlésnek is meg-
felelően jutányos árban
készíték öltönyöket, rag-
lánokat és felöltőket A
nagyérdemű megren-
delőim b. pártfogását
kérve,

tisztelettel
Lebovits Dezső
uridivat szabó.
Hatvan-utca 5.
(udvarban.)

Babi

kelengyék
gyermek-cikkek
legolcsóbban
Dr. Hegedűsné
Gyermek-
divatházában
Simonffy-u. 2.

Kud József
kés- és műszerműves,
Széchenyi-utca 1.

Fürdőberendezést,
vizvezetékcsatornázást
és egészségügyi beren-
dezéseket jótállás mel-
lett vállalok. Javítások
szakszerűen és pontos-
san készíttetnek. Kovács
Gyula, Szent Anna-utca
2. Tanuló felvétetik.

Söröngyök,
ki a helybeli piacot
ismeri, fűszereket és
italmérők látogatására
sörraktárhoz felvétetik.
Jelentkezés Májg és
Szikvizgyárnál, Salét-
rom-utca 29. sz.

KEZTYÜK, glacé, svéd, nappa és szarvas-
bőrből, valamint szövött
SCHÖN SÁNDOR keztyűk a legújabb divat
szerint óriási választékban
Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)

ROTHMANN-TUKÖRGYÁR Csapó-utca 19, Telefon 1301.

FONTOS! Saját érdekében **FONTOS!**
idei szükségletét legolcsóbban azonnal beszerzi:

Benzin | Eredeti északnémetországi
Motorpetroleum | **takarmány-**
Gázolaj | **és cukor-**
Gépkenőolaj | **répamag**
Gépszir stb.

BLEYER ANDOR
Debreczen, Piac-u. 7. Telefon 15-12.
„Steaua” r.-t. kerületi képviselője.

 ORION
IZZÓLAMPÁNÁL
NINCS IORR